

5 Bloed...

Als laatste horen we het wegstervende geschreeuw van Jozef. Heel in de verte. En dan, dan wordt het weer stil. Alleen is daar nog het geblaas van de schapen van de tien broers. De rust is weergekeerd. Maar met die rust is de onrust gekomen. Onrust in de harten van de mannen. Onrust, die in jaren niet meer zou verdwijnen. De zonde werkt altijd naar twee kanten. Ze richt schade aan bij de naaste en ze maakt het geweten van de zondaar onrustig.

Wat was er gebeurd? Terwijl alle broers, op Ruben na, nog steeds vastbesloten waren tot de dood van Jozef, was er een karavaan van Ismaëlieten uit Gilead genaderd. Die was op weg naar Egypte. Dat was maar een kleine gebeurtenis, die echter grote gevolgen zou hebben. Juda kwam op het idee om Jozef niet te doden maar te verkopen aan deze Ismaëlieten. Zo zouden ze vrij blijven van de schuld aan moord en bovendien zouden ze eraan verdienen. En zo was het gebeurd. Een kleine gebeurtenis. Het 'toevallig' langstrekken van een karavaan en de verkoop die misschien in korte tijd geregeld was. Een kleine gebeurtenis, maar met grote gevolgen. Voor Jozef betekende het het verschil tussen leven en dood. Leven als een slaaf weliswaar, maar toch: leven. Door deze gebeurtenis zou de toekomst er heel anders uit gaan zien. Zo was het toch? 'En wij weten, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk dengenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn.' (Rom. 8:28). Zelfs het voorbijtrekken van een karavaan van heidense kooplieden.

Let eens op die 'kleine' gebeurtenissen in de Schrift.

De dochter van Faraö die zich ging wassen in de rivier (Ex. 2:5) en vervolgens Mozes, de verlosser van Israël, grootbracht.

Boaz, die Ruth op zijn akker zag. (Ruth 2:5). Haar naam vinden we nu in het geslachtsregister van de Heere Jezus Christus. (Mat. 1:5). De naam van een Moabitische.

Een koning die niet kon slapen en zich daarom liet voorlezen uit de kronieken van zijn volk en zo tot een bijzondere ontdekking kwam. (Est. 6:1, 2). Het betekende de dood van Haman en, belangrijker, het voortbestaan van het Joodse volk.

Een klein Israëlitisch meisje in het huisgezin van een trotse, melaatse Syriër (2 Kon. 5). Ze was het directe middel tot zijn genezing.

Let niet alleen op dit soort kleine gebeurtenissen in de Schrift, maar ook in je eigen leven. Het zou allemaal zo heel anders gegaan zijn als ...; vul hier zelf maar in. Geef Hem dan de eer die Hem toekomt en wees vol vertrouwen voor de toekomst. De God van Jozef is niet veranderd. En juist in dit soort kleine, normale gebeurtenissen mogen we Zijn hand ontdekken. Oefen jezelf daarin. Het zal je vertrouwen in de levende God vergroten en rust geven te midden van moeilijke omstandigheden. Als onze ogen maar gezalfd mogen worden om alles op te merken! Zodat we niet meer over de kleine dingen in ons leven heen leven, maar er de goede hand van een hemelse Vader in gaan zien.

Jozef reisde verder, een onbekende bestemming tegemoet; verkocht als slaaf. En de broers? Ruben, de oudste, was vol droefheid toen hij de verdwijning van Jozef bemerkte (Gen. 37:29). Maar kennelijk maakte hij zich drukker om wat hij tot zijn vader zou zeggen dan om Jozef (v. 30). En zo volgde de volgende zonde. Bedrog. Of feitelijk werd de zonde voleindigd. Er vloeide bloed. Niet het bloed van Jozef, maar het bloed van een plaatsvervanger, een onschuldige geitenbok. (v. 31). De rok, die gehate mantel van Jozef, het teken van Jakobs liefde voor Jozef, werd gedoopt in het bloed en tot Jakob teruggezonden. En het bedrog werkte. Jakob zag het bloed van het bokje aan voor het bloed van Jozef. Hij was ervan overtuigd: Jozef was dood, verscheurd door een wild dier. (v. 33).

Een zware slag voor Jakob. Het werd hem aangedaan door zijn eigen zoons, die hem nog niet eens de waarheid konden vertellen. En hier hebben we een geheel ander principe van Gods leiding, namelijk dat van 'zaaien en maaien'. Jakob werd bedrogen door zijn zoons. Zijn grootste zegen, een zoon bij Rachel werd hem ontnomen. Maar hoe is het in Jakobs eigen leven allemaal begonnen? 'Uw broeder is gekomen met bedrog en heeft uw zegen weggenomen.' (Gen. 27:35). Jakob bedroog zelf zijn vader en ontfutselde zijn broer zijn zegen. Tientallen jaren later herhaalde de geschiedenis zich. Alleen nu was Jakob zelf het slachtoffer. Geen van onze daden blijft zonder gevolgen voor onszelf. Geen gedachte die we denken. Geen woord dat we spreken. Geen daad die we doen. Voorzichtigheid is geboden.

Ook in dit deel van Jozefs leven vinden we weer een mooi beeld van onze Heere Jezus Christus. Je weet, de haat van het Joodse volk jegens Hem eindigde in Zijn dood. Niet eerder was men tevreden voordat Hij op een gruwelijke en smadelijke wijze was gestorven. En dat is precies zo hier met Jozef.

Ten eerste werd Jozef in de handen der heidenen overgegeven (37:27, 28). Toen de overpriesters en de ouderlingen besloten hadden Christus te doden gaven zij Hem over aan Pontius Pilatus, de stadhouder, een Romein, een heiden (Mat. 27:1, 2).

Ten tweede werd Jozef uit jaloezie en haat overgeleverd. En wat lezen we van de Heere? 'Want hij [Pilatus] wist dat zij Hem door nijdigheid overgeleverd hadden' (Mat. 27:18).

Ten derde. Wie kwam er op het idee om Jozef te verkopen? Juda, of in de Griekse vertaling Judas. En geen andere naam is er zozeer betrokken bij de dood van onze Heere als die van de ongelukkige verrader Judas (Mat. 27:3, 4).

Ten vierde: de dood van Jozef. Nee, ik vergis me niet. Ook hierin vinden we een type van Christus. Maar om je dat uit te leggen zal ik je eerst een ander voorbeeld geven.

Lees eerst Genesis 22. Abraham kreeg de opdracht van God om zijn zoon Izak tot een brandoffer te offeren. In gehoorzaamheid ging Abraham op weg naar de berg die God hem wijzen zou. Izak vroeg onderweg al aan zijn vader waar nu het lam ten brandoffer was. Als antwoord gaf Abraham die bekende woorden: 'God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien, mijn zoon!' Izak wist nog niet dat hij zelf het lam ten brandoffer zou zijn. Ze kwamen op de juiste plaats. Abraham bouwde een altaar, legde het hout daarop en bond zijn zoon Izak erop vast. Toen gebeurde het. Abraham had zijn hand al opgeheven om Izak te doden toen de stem van de Engel des HEEREN plotseling klonk om hem daarvan te weerhouden. Nu zijn er twee dingen waar je op moet letten. Het eerste is dit: 'want nu weet Ik, dat gij God vreemde zijt, en uw zoon, uw enige Mij niet hebt onthouden.' (v. 12). Gij hebt Mij niet onthouden. Dat is een andere manier om te zeggen: gij hebt Mij gegeven. Abrahams voornemen om te gehoorzamen werd door God aanvaard alsof hij werkelijk Izak geofferd had. Dat ligt in de woorden 'gij hebt Mij niet onthouden' besloten. Izak was werkelijk, in Gods oog, tot een brandoffer gebracht. Het tweede waar je op moet letten is dit: 'en Abraham ging, en nam die ram, en offerde hem ten brandoffer in zijns zoons plaats' (v. 13). En het gaat mij hier om de woorden: 'ten brandoffer in zijns zoons plaats.' Het betekent niet: mijn zoon hoeft niet geofferd te worden, dan maar een ram geofferd. Welnee, de waarheid is veel groter. In de dood van die ram zien we de dood van Izak. Of andersom: de dood van Izak werd de dood van de ram. Izak en de ram zijn niet uit elkaar te denken. Ze zijn onafscheidelijk met elkaar verbonden. Als er geen ram geweest was, had Izak moeten sterven. Als Izak was gestorven, was de ram blijven leven. Woorden ontbreken me om je duidelijk te maken hoe innig die twee, Izak en de ram, met elkaar verbonden zijn. Hun beider dood smelt als het ware samen in het offer van de ram. Dit is zo belangrijk! En ik hoop dat je een klein beetje kunt zien wat ik je probeer te zeggen. Dan kun je misschien ook die woorden uit Hebrëen 11:17-19 enigszins begrijpen: 'Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izak geofferd, en hij, die de beloften ontvangen had, heeft zijn eniggeborene geofferd, (tot dewelke gezegd was: In Izak zal u het zaad genoemd worden)

overleggende, dat God machtig was, hem uit de doden te verwekken; waaruit hij hem ook bij gelijkenis wedergekregen heeft.'

1. Hij heeft Izak geofferd (door het geloof).
2. Hij overlegde dat God machtig was, hem ook uit de doden te verwekken.
3. Hij heeft Izak ook (bij gelijkenis) uit de dood wedergekregen.

Zonder het plaatsvervangende offer van de ram zou dit alles onbegrijpelijk zijn.

Nu terug naar Jozef. De haat van zijn broers was zo hevig dat ze zijn dood wensten. Uiteindelijk wordt Jozef verkocht en blijft hij leven. Maar voor het oog van de broers en van zijn vader sterft hij werkelijk. 'Toen namen zij Jozefs rok, en zij slachtten een geitenbok, en zij doopten de rok in het bloed' (Gen. 37:31). Als Jozef gedood zou zijn, was dit geitenbokje niet geslacht en was het blijven leven. Dus de dood van Jozef (v. 18) werd de dood van het geitenbokje. In de dood van het geitenbokje zien we de dood van Jozef. Het klinkt allemaal heel ingewikkeld, maar als we door het geloof het beginsel van de plaatsvervangende offer gaan aanvaarden zoals God dat aanvaardt, wordt het kinderlijk eenvoudig. Ik vind het zo belangrijk dat je dit duidelijk gaat zien, dat ik je nog een voorbeeld wil geven.

Lees Exodus 12:1-13. De HEERE zou het land van Egypte zwaar gaan bezoeken. Alle eerstgeborenen zouden gedood worden. Aan Israël, toen nog verdrukt in Egypte, werd geboden een lam te nemen en te slachten. Het bloed van dat lam moest aan de beide zijposten en aan de bovendorpel gestreken worden. 'En dat bloed zal ulieden tot een teken zijn aan de huizen, waarin gij zijt; wanneer Ik het bloed zie, zal Ik ulieden voorbijgaan; en er zal geen plaag onder ulieden ten verderve zijn, wanneer Ik Egypteland slaan zal.' (v. 13). Zie je dat? Het bloed van het lam, dus de dood daarvan, betekende het leven van de eerstgeborene. En andersom, als er door ongeloof, ongehoorzaamheid, of onwetendheid geen lam geslacht werd, dus als het lam bleef leven, betekende dat de dood van de eerstgeborene. En zo zijn dat lam en de eerstgeborene in leven en dood met elkaar verbonden.

En met deze drie voorbeelden - Abraham en Izak, Jozef en zijn broers, Israël en de eerstgeborene - komen we bij dat grote Offer waar ze alle drie heen wijzen. Alle drie zijn ze heel verschillend en toch hebben ze alle drie te maken met de dood van de Heere Jezus Christus.

We zullen beginnen met het beeld van Jozef en zijn broers. Dat is als het ware de menselijke kant van de geschiedenis. De 'dood van Jozef' (je begrijpt nu wat ik ermee bedoel) was pure broedermoord. Jozef was onschuldig en toch moest hij lijden onder de haat van de broers. Als we

naar de kruisiging van Christus kijken, zien we daar precies hetzelfde, alleen in veel heviger mate. Dat de Heere onschuldig was heeft nauwelijks bewijs nodig. Zelfs de valse getuigenis die de overpriesters, de ouderlingen en de gehele grote raad zochten werd niet gevonden. (Mat. 26:59, 60). En Hij werd veroordeeld omdat Hij zei Wie Hij in der waarheid was. (Mat. 26:63-68). Zelfs Pilatus en zijn huisvrouw waren overtuigd van Zijn onschuld. (Mat. 27:19, 24). En heel terecht kon Petrus dus de volgende woorden spreken: 'Gij Israëlitische mannen, hoort deze woorden: Jezus, de Nazarener, een Man van God, onder ulieden betoond door krachten, en wonderen, en tekenen, die God door Hem gedaan heeft, in het midden van u, gelijk ook gijzelfen weet; Deze, door de bepaalde raad en voorkennis Gods overgegeven zijnde, hebt gij genomen, en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood.' (Hand. 2:22, 23). Gij hebt Hem genomen ... aan het kruis gehecht en gedood. Met andere woorden: de schuld rust op jullie! Het is jullie daad. En jullie zullen je hiervoor moeten verantwoorden.

De dood van Christus had ook nog een andere kant. Een Goddelijke kant. Dat lees je ook in de woorden van Petrus: 'door de bepaalde raad en voorkennis Gods overgegeven zijnde'. Achter al dat handelen van de mens bevindt zich 'de bepaalde raad en voorkennis Gods'. Zoals we in de geschiedenis van Jozef vooral de schuld van het Joodse volk belicht zien, zo zien we in de geschiedenis van Abraham en Izak juist deze bepaalde raad en voorkennis Gods. Hier vinden we de vader die zijn zoon, zijn enige, die hij liefhad (Gen. 22:1) gaat offeren. Hierbij horen teksten zoals Johannes 3:16: 'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe'. Mattheüs 3:17: 'Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb!' Romeinen 5:8: 'Maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren.' 1 Johannes 4:10: 'Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening van onze zonden.'

Dus nogmaals: twee kanten. Aan de ene kant de zonde van de mens. Aan het kruis zien we het gevolg van de haat en de opstand van de mens jegens God. Aan de andere kant Gods raad. Maar die neemt nooit de schuld van de mens weg. Uit al onze dwaze daden kan God het goede doen voortkomen. Ja, we doen het allemaal naar Zijn raad. Maar dat neemt onze zonde en schuld in die daden niet weg.

Nog even terug naar Jozef. Wat een zegenrijke gevolgen had de handelwijze van de broers uiteindelijk. Jozef werd tot grote zegen voor het Egyptische volk, de heidenen. En niet alleen voor hen, maar uiteindelijk ook voor de broers zelf. En ook dit zal haar vervulling in Christus nog krijgen. Eens zal dat volk dat verantwoordelijk is voor de dood van haar Messias leren dat buigen

aan Zijn voeten de grootste zegen en heerlijkheid met zich meebrengt. Zoals ook Jozefs broers dat hebben geleerd.

Maar nu jij. Hoe kostbaar is nu dat bloed van Christus voor jou? Weet jij al of je niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost bent uit je ijdele wandeling, maar door het dierbare bloed van Christus? (1 Pet. 1:18, 19). Heb jij 'Gods kant' al leren zien en zo vrede gevonden in Hem? Weet jij al of Zijn dood ook jouw dood betekende, waardoor jij eeuwig leven hebt? Probeer eens van 'boven af' te zien. Vergeet al je eigen inspanningen een ogenblik. Vrede met God betekent geborgenheid in Hem. In Hem is geen plaats voor ook maar iets wat van jou is, en wees daar blij om. Leer jezelf verwonderen over de volmaaktheid van de gehoorzaamheid van de Heere en daarmee van Zijn offer. Hij is werkelijk een 'volkomen lam' (Ex. 12:5). Wat wil je nog meer? Als God een welbehagen heeft in Zijn Zoon, waarom jij dan niet? Als er nu zelfs voor dat volk dat Hem gedood heeft een Fontein geopend zal zijn tegen de zonde en tegen de onreinigheid (Zach. 13:1), zouden jouw zonden of opstand tegen God te groot kunnen zijn om vergeven te worden?

'Verblijd je in de Heere te allen tijd!' (Fil. 4:4).